

การศึกษาหาความต้องการในการพัฒนาทางด้านร่างกายของกลุ่มเด็กพิเศษ
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เพื่อการพัฒนา ผลงานประติมากรรมสำหรับบำบัดเด็กพิเศษ

THE STUDY OF PHYSICAL DEVELOPMENT NEEDS OF SPECIAL CHILD AT SPECIAL
EDUCATION CENTER, (NORTHERN, SOUTHERN AND NORTHEASTERN)
TO DEVELOP THE THERAPEUTIC SCULPTURE FOR SPECIAL CHILD

ตฤณ กิตติการอำพล¹

Trin Kittikanampol

สาขาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Art Education Faculty of Education, Burapha University.

(Received : August 4, 2023 Revised : September 27, 2023 Accepted : September 27, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาหาความต้องการในการพัฒนาทางด้านร่างกายของกลุ่มเด็กพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อการพัฒนาผลงานประติมากรรมสำหรับบำบัดเด็กพิเศษ มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดกับเด็กพิเศษ หลังจากใช้ประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความสามารถในการทรงตัว ความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ พัฒนาระบบประสาทสัมผัสทางกายสูงขึ้น และสร้างแนวทางเลือกของการบำบัด แบบแผนการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed methods research) แบบ The Exploratory Sequential Design โดยใช้วิธีวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ควบคู่กันไป โดยมีเป้าหมายของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กพิเศษ ชายและหญิง อายุระหว่าง 4-12 ปี ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้ เป็นโครงการวิจัยต่อเนื่อง ปีงบประมาณ 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ เพื่อสำรวจปัญหาด้านการพัฒนาการด้านกายภาพ ความต้องการพัฒนา ปัญหาด้านกล้ามเนื้อ ด้านการเคลื่อนไหวของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และจะนำผลจากการศึกษาไปสรุปวิเคราะห์

ในการพัฒนาผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 100 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลวิจัยพบว่า ความต้องการในการพัฒนาการกายภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากผู้เชี่ยวชาญของศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำจังหวัด 8 จังหวัด จังหวัดที่มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ศรีสะเกษ รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด นครศรีธรรมราช รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด สุราษฎร์ธานี รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด มหาสารคาม รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด อุบลราชธานี รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ตรัง รองลงมาได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ตาก และน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด พิษณุโลก

คำสำคัญ : หาความต้องการในการพัฒนาทางด้านร่างกาย,เด็กพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ,พัฒนาประติมากรรมบำบัดเด็กพิเศษ

¹ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2561

ABSTRACT

This research was survey studies of physical development of special children that affect to the sculpture work creation for treatment at Special Education Center in 3 regions of Thailand which were North, South and North-East. To study the effectiveness of sculptures for rehabilitation in children with special need in form of ability in balancing, eye-hand coordination and tactile sensory. Similarly, alternative therapies with mixed methods research with exploratory sequential design in term of practice led research and qualitative research. The population in this research were special children both boys and girls with the age range 4 - 12 year in Special Education Center in 3 regions of Thailand which were North, South and North-East. This research was a continuous research project for the budget year 2018. With the objective of surveying to explore problems in physical development in part of muscle and movement problems of children with special needs. Once the results have been analyzed, the sculpture works will be created. The data analyst for sample respondents 100 people from special education center in 8 provinces, which were Tak, Phitsanulok, Mahasarakham, Ubon Ratchathani, Srisaket, Nakhon Si Thammarat, Trang and Surat Thani.

The results of research showed the view point of experts in special education that the provinces that need the most development were Srisaket, Nakhon Si Thammarat , Surat Thani, Mahasarakham, Ubon Ratchathani, Trang, Tak and Phisanulok respectively.

Keywords : physical development needs of Special Child/Special Education Center, (Northern, Southern and Northeastern)/develop Therapeutic Sculpture

บทนำ

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาต่อยอดผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัด ให้เกิดคุณลักษณะเฉพาะตัวให้มากยิ่งขึ้น สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยในฐานะเป็นประติมากร และอาจารย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาผลงานให้มีความต่อเนื่อง ก่อเกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคม ผู้วิจัยเอง และยังเป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัด ให้มีประสิทธิภาพมีคุณภาพที่ดีขึ้น ทั้งยังทำให้เกิดการบำบัดแนวทางเลือก ทางใหม่ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนสามารถพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่ดีขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาระดับสูงต่อการพัฒนาทรัพยากรที่มีคุณค่าของการพัฒนาประเทศนั้นคือ มนุษย์ จากการพัฒนาประสบการณ์ทางด้านวิชาการ ด้านการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ด้านการวิจัย ได้ประสบถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ จนก่อให้เกิดซึ่งแรงบันดาลใจ แนวคิดลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและช่วยเหลือสังคม

ในความบกพร่องด้านร่างกายของเด็กออทิสติกนั้นจะมีพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กช้ากว่าปกติ จึงควรพัฒนาทั้งกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก สอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2541) ได้กล่าวถึงปัญหาของเด็กออทิสติกว่า เด็กออทิสติกมักมีปัญหาในการปฏิบัติตามคำสั่งที่ถูกต้อง และมีปัญหาในการใช้สายตาให้ประสานกันกับการใช้มือ เช่น การต่อแท่งไม้ การต่อชิ้นส่วนของภาพให้เป็นภาพที่สมบูรณ์และเด็กออทิสติกบางราย มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว ทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก บางรายมีลักษณะการเคลื่อนไหวที่เป็นแบบแผนเฉพาะของตน ดังนั้น การส่งเสริมโดยการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับขั้นพัฒนาการของเด็กจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กพัฒนาได้รวดเร็ว และพัฒนาได้สูงสุดตามความสามารถของเขาเพราะกล้ามเนื้อต่าง ๆ ของเด็กออทิสติกจะไม่แข็งแรง การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และเด็กออทิสติกจำนวนไม่น้อยจะมีความผิดปกติ หรือมีความสามารถในการประมวลผลของประสาทสัมผัสหรือที่เรียกว่า Tactile Sensation น้อยกว่าปกติ ซึ่งการรับรู้ถึงการสัมผัสทางกายนั้น ถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน ของการประมวลผลความรู้สึกสัมผัสทั้งหมด ถ้าการประมวลผลหรือการแยกแยะผิวสัมผัสต่าง ๆ ไม่มีประสิทธิภาพ จะทำให้เด็กออทิสติกขาดโอกาสที่จะนำ ตัวเองออกสู่สิ่งแวดล้อมทำให้ไม่สามารถรับรู้สภาพแวดล้อมภายนอก เนื่องจากระบบประสาทสัมผัสนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้เด็กออทิสติกรู้จักโลกภายนอก และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ถ้าหากเด็กออทิสติกได้รับการกระตุ้นที่เหมาะสมจะทำให้เด็กออทิสติกมีพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมลงได้ สามารถมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นรอบข้าง และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น

ภาพที่ 1 : ประติมากรรมเพื่อการบำบัดประจำศูนย์การศึกษาพิเศษ ระยอง และชลบุรี เขต12
 ที่มา : ผู้วิจัย

จากแนวคิดของ จิน แอร์ (Jean Ayre) นักกิจกรรมบำบัดได้อธิบายไว้ว่า เด็กออทิสติกมีความผิดปกติด้านกระบวนการนำความรู้สึก และตัวรับความรู้สึก ซึ่งอาจจะมากเกินไปหรือน้อยเกินไป โดยเฉพาะ ระบบทรงตัว (Vestibular Sense) การรับสัมผัส (Vestibular Sense) และการรับความรู้สึกจากเอ็นข้อต่อ (Proprioceptive Sense) สอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา (2549) กล่าวว่า การประยุกต์กิจกรรมหรือกิจกรรมมาส่งเสริมในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้สามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมได้ ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิด การพัฒนากล้ามเนื้อ และการทำงานประสานกันของกล้ามเนื้อผ่านกิจกรรมต่าง ๆ โดยเป็นไปในลักษณะการทำของกิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy) ซึ่งเป็นการนำเอาทฤษฎี การผสมผสานการรับรู้ความรู้สึก (Sensory Integrative) มาประยุกต์เพื่อใช้กระตุ้นระบบการรับรู้ความรู้สึกของเด็กให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยการต่อยอดจากงานวิจัยที่ผ่านมาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานใหม่ต่อเนื่อง และเพิ่มขยายกลุ่มตัวอย่างเพิ่มในกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้ได้รับ การกระตุ้นหรือบำบัดเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น มีความสุขสบายที่สามารถดึงดูดความสนใจทำให้กลุ่มเด็กพิเศษเหล่านี้สนใจ และเป็นสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกทางเลือกให้เด็กได้ฝึกกับสื่อที่ดี มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นประติมากร มีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ในแนวการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเคลื่อนไหว (Kinetic Sculpture) โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีทางด้านกิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy) นำมาบูรณาการกับหลักการและทฤษฎีทางด้านศิลปะ ให้ได้ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดที่มีความงาม

ความงามในศิลปะ สามารถที่จะก่อประโยชน์ในการกระตุ้นทั้งทางด้านจิตวิสัยหรือจิตวิสัย ความงามที่ถูกถกกันอย่างมากมายทำให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกันของนักสุนทรียศาสตร์ เช่น โซคราตีส (Socrates) และเพลโต (Plato) สำหรับความงามนั้นเป็นเรื่องของความรู้สึก (Feeling) เวลาที่คนเรามองว่าอะไรสวย ก็มักจะรู้สึกได้ทันทีโดยสัญชาตญาณว่าสิ่งนี้สวย สิ่งนั้นไม่สวย ไม่ได้ตั้งคำถามว่าทำไมหรือเพราะอะไร อย่างไรก็ตาม มนุษย์ก็ยังพยายามที่จะค้นหาอยู่ดีว่า สิ่งใดสวยสิ่งใดไม่สวย จนเกิดเป็นทฤษฎี ความงาม หรือการศึกษาเรื่ององค์ประกอบศิลปะขึ้นมา เพื่อใช้ในการอธิบาย อ้างอิง หรือสร้างงานศิลปะในโลกนี้ ด้วยเหตุนี้ ความงามกับศิลปะจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกจากกันได้เลย (ธนภัทร รุ่งธนาภิรมย์, 2557, หน้า 16)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นประติมากรที่ทำงานประติมากรรมอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีความเชื่อ และสร้างออกมาให้เห็นในเชิงประจักษ์มา โดยตลอด ว่าความงามนั้นสามารถที่จะทำงานร่วมกับเครื่องมือที่ใช้ในการบำบัดจะก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถจะเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบการบำบัดแนวทางเลือกใหม่ ต่อการบำบัดของกลุ่มเด็กพิเศษ ในอีกแนวทางหนึ่ง อีกทั้งสามารถพัฒนาความรู้ใหม่ในรูปแบบผลงานประติมากรรมต่อผู้วิจัยเอง โดยการพัฒนาต่อยอดพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมให้เกิดลักษณะที่เป็นเฉพาะตัวมากขึ้นไป โดยใช้ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดที่พัฒนาให้มีความเหมาะสม จากการบูรณาการระหว่าง ด้านกิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy) และด้านทัศนศิลป์ (Visual Arts) ที่จะเน้นรูปแบบทางศิลปะ (ประติมากรรม) ที่มีการเคลื่อนไหว ที่ให้ความสำคัญทางด้านรูปทรงคือ เน้นที่การใช้สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ขนาด จังหวะมากกว่าทางด้านเนื้อหาเรื่องราว การใช้ศิลปะบำบัดจะสอดคล้องกับ ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2549) กล่าวว่า การใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการก้าวข้ามขีดจำกัดทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก และจิตใจ การนำศิลปะมาใช้เป็นเครื่องมือในการก้าวข้ามขีดจำกัดด้านสติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ สามารถทำได้โดยให้ผู้บกพร่องทาง

ปัญญาได้ ลงมือสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยตนเอง จะช่วยให้เรียนรู้ที่จะคิด รู้จักการวางโครงสร้าง และจัดระบบระเบียบความคิด ทำให้เป็นคนที่มีความคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดกับเด็กพิเศษ
 - 2.1 เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการทรงตัวสูงขึ้น หลังจากใช้ประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - 2.2 เพื่อศึกษาเด็กพิเศษ ที่มีความต้องการในพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือสูงขึ้น หลังจากใช้ประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กพิเศษ
 - 2.3 เพื่อศึกษาเด็กพิเศษ ที่มีความต้องการในการพัฒนาระบบประสาทสัมผัสทางกายสูงขึ้น หลังจากใช้ประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
3. เพื่อสร้างแนวทางเลือกของการบำบัด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักกิจกรรมบำบัด ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ชายและหญิงอายุระหว่าง 4-12 ขวบ จำนวน 100 คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย

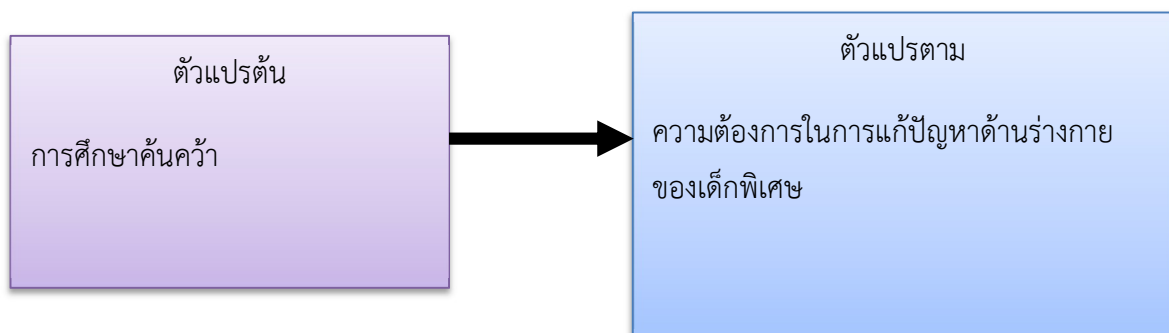
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากการสัมภาษณ์ สอบถาม นักกิจกรรมบำบัด ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง ในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion Criteria) ดังนี้

ผู้ปกครองยินดีให้เด็กเข้าร่วมการวิจัยด้วยความยินดี เกณฑ์การคัดเลือกรออกจากกลุ่ม (Exclusion Criteria) คือ เด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมได้น้อยกว่าร้อยละ 80 หรือผู้ปกครองต้องการออกจากการเข้าร่วมการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

 1. การบูรณาการผลงานประติมากรรมกับศาสตร์ทางเทคนิคการแพทย์ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าและพัฒนา โดยการนำเอาหลักการ ทฤษฎี และเครื่องมือในการทำกิจกรรมบำบัดมาบูรณาการกับหลักการ ทฤษฎีทางด้านศิลปะ มาทำการวิจัยและพัฒนาโดยผ่านกระบวนการทางศิลปะเพื่อนำมาซึ่งผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กพิเศษที่ยังคงไว้ซึ่งสุนทรียะ และคุณภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 : กรอบแนวคิดในการวิจัย
 ที่มา : ผู้วิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาหาความต้องการในการพัฒนาทางด้านร่างกายของกลุ่มเด็กพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้รูปแบบกระบวนการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) แบบ The Exploratory Sequential Design โดยใช้แบบแผนวิจัยแบบบูรณาการ ซึ่งใช้วิธีวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ (Practice led Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แล้วใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัด

แนวความคิดในพัฒนาผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

โครงการระยะที่ 1 ปี พ.ศ. 2561

1. ศึกษา ค้นคว้า ประสานงาน สังเกตการณ์พฤติกรรม (Survey Research) พร้อมคำแนะนำจากนักศิลปะบำบัด กิจกรรมบำบัด

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักกิจกรรมบำบัด ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ชายและหญิง อายุระหว่าง 4-12 ขวบ จำนวน 100 คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. สรุปรหาความต้องการในการพัฒนาด้านร่างกาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากการสัมภาษณ์ สอบถาม นักกิจกรรมบำบัด ครู พี่เลี้ยง ผู้ปกครอง ในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้ปกครองยินดีให้เด็กเข้าร่วมการวิจัยด้วยความยินดี เกณฑ์การคัดเลือกรออกจากกลุ่ม (Exclusion Criteria) คือ เด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมได้น้อยกว่าร้อยละ 80 หรือผู้ปกครองต้องการออกจากการเข้าร่วมการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การศึกษาคว่ำ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ได้ความต้องการในการแก้ปัญหาด้านร่างกายของเด็กพิเศษ

การเก็บข้อมูล

1. เก็บข้อมูลโดยการสังเกต

2. เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

การประเมินผล

1. ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านผลงานทัศนศิลป์ 2 คน วิเคราะห์ผลประเมินโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC Index of Congruence) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 249)

2. ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กพิเศษ และหรือด้านกิจกรรมบำบัด หรือผู้ที่มีความรู้ทางด้านสมรรถภาพกลไกและการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน 3 คน วิเคราะห์ผลประเมินโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC Index of Congruence) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 249)

3. หาความต้องการในการพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็ก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำ ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากแบบสอบถามไปหาค่าคะแนนเพื่อหาคุณภาพ ประสิทธิภาพ แปลผลข้อมูลโดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้เกิดความหลากหลายของอุปกรณ์ กิจกรรม และผ่อนคลายความตึงเครียด

2. ช่วยในการตอบสนองต่อความสามารถ ในเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้สามารถทำกิจกรรมที่ละเอียดขึ้น มีความซับซ้อนมากขึ้น และช่วยควบคุมทิศทางการเคลื่อนไหวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ช่วยพัฒนารูปแบบผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปติดตั้งในสถานศึกษาที่มีความต้องการ

4. ได้เผยแพร่ผลงานประติมากรรมในรูปแบบของการบำบัดเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ

5. พัฒนากลุ่มหน่วยงานภาคการศึกษาพิเศษ ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านประติมากรรมเพื่อการบำบัดต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาหาความต้องการในการพัฒนาทางด้านร่างกายของกลุ่มเด็กพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อการพัฒนาผลงานประติมากรรมสำหรับบำบัดเด็กพิเศษ แบบแผนการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) แบบ The Exploratory Sequential Design โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ (Practice Led Research) และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ควบคู่กันไป โดยมีเป้าหมายของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กพิเศษ ชายและหญิงอายุระหว่าง 4-12 ปี ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยหลักการทฤษฎีจากกระบวนการด้านกิจกรรมบำบัดและ ศิลปะแบบโคเนติก และโครงสร้างมูลฐานทางด้านศิลปะ นำมาบูรณาการให้ได้มาซึ่งผลงานประติมากรรมที่สามารถเป็นทางเลือกในการบำบัดเด็กพิเศษ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สรุปรวข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาและการค้นคว้าหาความต้องการพัฒนาการทางด้านร่างกาย ปี พ.ศ. 2561

ระยะที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการทางด้านร่างกาย เลือกสถานที่ในการติดตั้งผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัด และข้อมูลมาสังเคราะห์ให้ได้สร้างภาพร่างผลงานประติมากรรมทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ ก่อนที่จะนำไปสร้างจริง โดยจะอยู่ในปี พ.ศ. 2562

ระยะที่ 3 ปี พ.ศ. 2563 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักกิจกรรมบำบัด ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์ ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดที่พัฒนาขึ้นมาจะเป็นลักษณะผลงานประติมากรรมที่ประกอบด้วยเครื่องมือที่เป็นกิจกรรมการเล่นที่สอดคล้องและช่วยส่งเสริมในการบำบัด พัฒนาการทางด้านร่างกาย จะประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC Index of Congruence) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 หน้า 249) และหาร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความต้องการพัฒนา ปัญหาด้านกล้ามเนื้อ ด้านการเคลื่อนไหวของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาในการพัฒนาการด้านกายภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 100 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจำนวน 8 จังหวัด

พบว่า ผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามศูนย์การศึกษา มากที่สุด ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตรัง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 รองลงมา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 รองลงมา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพิษณุโลก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และน้อยที่สุด ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาการด้านกายภาพ

โดยแบบคำถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความต้องการพัฒนา ปัญหาด้านกล้ามเนื้อ ด้านการเคลื่อนไหวของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาในการพัฒนาการด้านกายภาพ

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 100 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจำนวน 8 จังหวัด

ข้อที่	ความต้องการการพัฒนากายภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับที่
1	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ตาก	3.80	0.39	มาก	7
2	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด พิษณุโลก	3.49	0.52	ปานกลาง	8
3	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด มหาสารคาม	3.92	0.64	มาก	4
4	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด อุบลราชธานี	3.89	0.31	มาก	5
5	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ศรีสะเกษ	4.29	0.49	มาก	1
6	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด นครศรีธรรมราช	4.24	0.46	มาก	2
7	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ตรัง	3.88	0.56	มาก	6
8	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด สุราษฎร์ธานี	4.21	0.38	มาก	3
	รวม	3.98	0.49	มาก	

จากตาราง พบว่า ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด 8 จังหวัด จังหวัดที่มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุบลราชธานี รองลงมา ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตรัง รองลงมาได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก และน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพิษณุโลก

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นโครงการวิจัยต่อเนื่องปีงบประมาณ 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ เพื่อสำรวจปัญหาด้านการพัฒนากายภาพ ความต้องการพัฒนา ปัญหาด้านกล้ามเนื้อ ด้านการเคลื่อนไหวของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และจะนำผลจากการศึกษาไปสรุปวิเคราะห์

เพื่อการพัฒนาผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 100 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 20 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนสำคัญ 5 ระดับ ความต้องการการพัฒนากายภาพ ของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัด ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด 8 จังหวัด จังหวัดที่มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผลการวิเคราะห์ ข้อมูลได้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 4.29 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.49 โดยสรุปได้ว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก รองลงมา เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก รองลงมา เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น

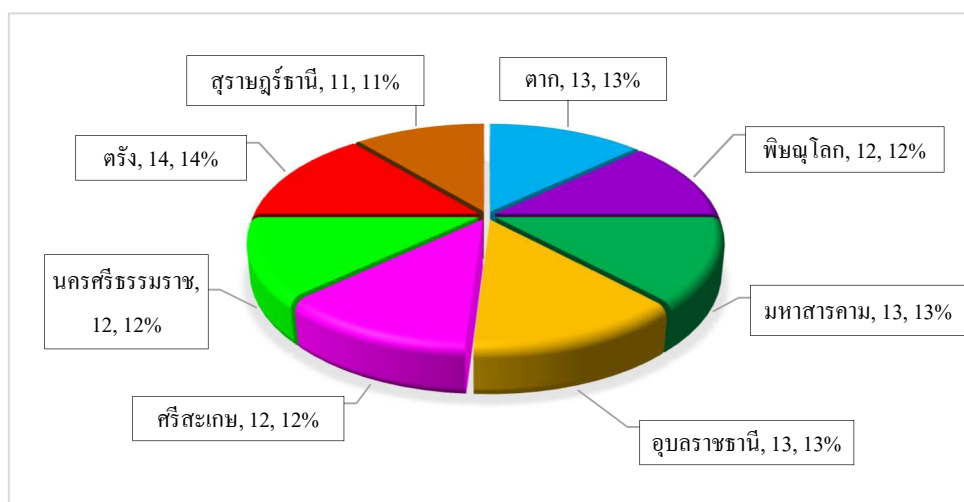
วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง 100 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน 8 จังหวัด ดังนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก จำนวน 13 คน, ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 12 คน, ศูนย์

การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 คน, ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 13 คน, ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 12 คน, ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด นครศรีธรรมราช จำนวน 13 คน, ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตรัง จำนวน 14 คน และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 11 คน

สรุปผลการวิเคราะห์

ผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามศูนย์การศึกษามาก ที่สุด ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตรัง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 รองลงมา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 รองลงมา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพิษณุโลก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และน้อยที่สุด ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ภาพที่ 3 : แสดงผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามศูนย์การศึกษา 8 จังหวัด
 ที่มา : ผู้วิจัย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการพัฒนาระบบกล้ามเนื้อ และศูนย์การศึกษาพิเศษมีความต้องการผลงานประติมากรรมที่สามารถใช้ในการบำบัดทางร่างกาย (ด้านการเคลื่อนไหว) และน้อยที่สุด เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพิษณุโลก มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก รองลงมา ได้แก่ การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ จะส่งผลต่อระบบการทรงตัว และเด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น และเด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุบลราชธานี มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหาระบบประสาทสัมผัสทางร่างกาย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก รองลงมา เด็กที่มีปัญหาในการ

เคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อใหญ่ มัดเล็ก รองลงมา เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครราชสีมา มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการพัฒนาระบบกล้ามเนื้อ รองลงมา การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ จะส่งผลต่อระบบการทรงตัว และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์ การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดตรัง มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น รองลงมา เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อใหญ่ มัดเล็ก และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ความต้องการการพัฒนากายภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ศูนย์ การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น รองลงมา เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการที่จะพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ตารางที่ 2 สรุปความต้องการพัฒนาการทางด้านกายภาพที่ผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด 8 จังหวัด

จังหวัด	ความต้องการมากที่สุด	ความต้องการน้อยที่สุด
ตาก	เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการพัฒนาระบบกล้ามเนื้อ ศูนย์การศึกษาพิเศษมีความต้องการผลงานประติมากรรมที่สามารถใช้ในการบำบัดทางร่างกาย (ด้านการเคลื่อนไหว) เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหาระบบประสาทสัมผัสทางร่างกาย	เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย
พิษณุโลก	เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ จะส่งผลต่อระบบการทรงตัว เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น	เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย
มหาสารคาม	เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการพัฒนาระบบกล้ามเนื้อ	เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

ตาราง (ต่อ)

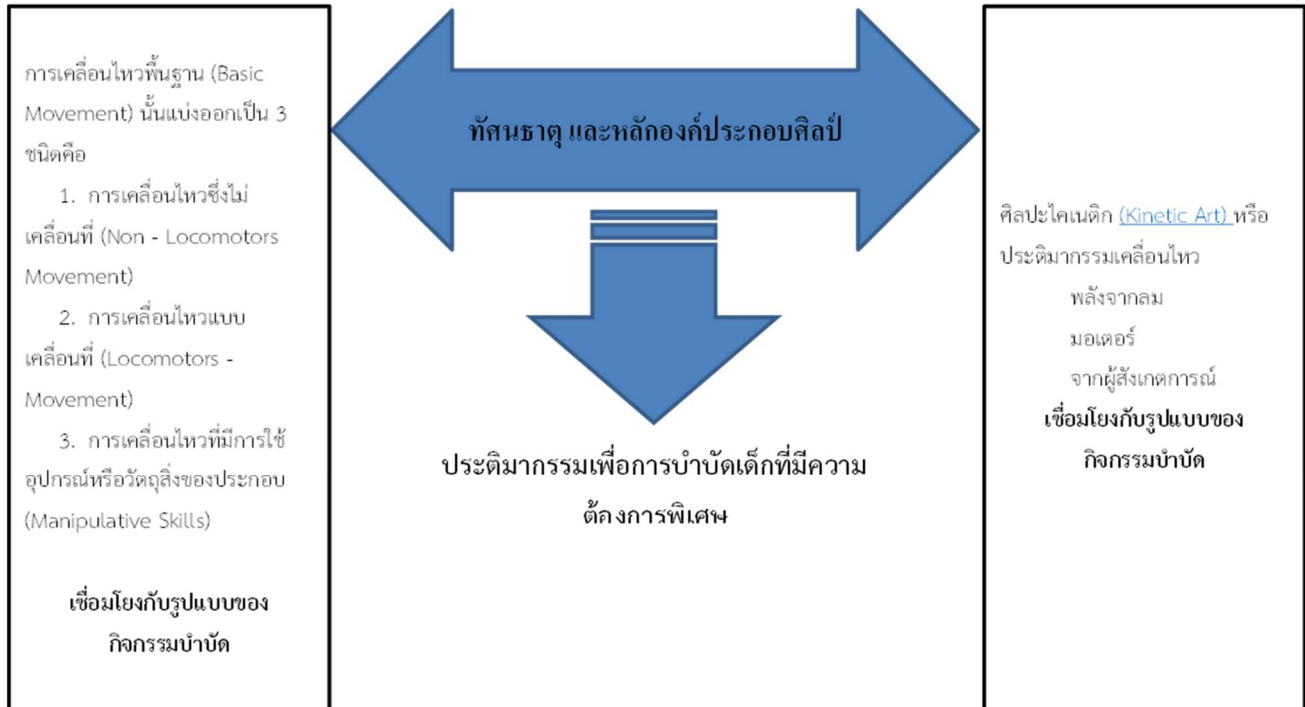
จังหวัด	ความต้องการมากที่สุด	ความต้องการน้อยที่สุด
อุบลราชธานี	เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัด จะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการพัฒนาระบบกล้ามเนื้อ	เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหาทางระบบประสาทสัมผัสทางร่างกาย
ศรีสะเกษ	เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ จะส่งผลต่อระบบการทรงตัว เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับการบำบัด จะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น	เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย
นครศรีธรรมราช	เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการพัฒนาระบบกล้ามเนื้อ การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ จะส่งผลต่อระบบการทรงตัว	เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย
ตรัง	เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้าได้รับ การบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เป็นเด็กที่มีปัญหากล้ามเนื้อมัด ใหญ่ มัดเล็ก	เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย
สุราษฎร์ธานี	เด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ถ้า ได้รับการบำบัดจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตดีขึ้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการที่จะพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ	เด็กผู้หญิงเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากกว่าผู้ชาย

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการพัฒนา ปัญหาด้านกล้ามเนื้อ ด้านการเคลื่อนไหวของ เด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาด้านการพัฒนาการด้านกายภาพ จากผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจำนวน 8 จังหวัด ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดทั้ง 8 จังหวัด ได้แสดงให้เห็นถึงความต้องการของการพัฒนาด้านกายภาพ ของระบบกล้ามเนื้อ ทั้งกล้ามเนื้อมัดเล็ก และกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ซึ่งส่งผลต่อระบบการทรงตัวสูง อีกทั้งระบบประสาทสัมผัสทางร่างกาย รวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ ทั้งนี้ เนื่องจากโครงสร้างของร่างกายและการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ล้วนขับเคลื่อนจากระบบกล้ามเนื้อทั้งสิ้น การที่โครงสร้างฯ ดังกล่าวทำงานได้อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพนั้น จะส่งผลต่อการทำกิจวัตรประจำวัน ในการดูแลช่วยเหลือตนเอง รวมไปถึงการใช้ชีวิตต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถจัดการได้ด้วยตนเองได้ จำเป็นจะต้องมีผู้ดูแลอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การฝึกฝนเพื่อให้ร่างกายตอบสนองต่อการรับรู้และเรียนรู้ของระบบกล้ามเนื้อ รวมไปถึงระบบต่าง ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ ในมุมของการฝึกทักษะต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ การนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดทั่วไป เด็กจะไม่ค่อยรับรู้ถึงความสุขสนุกสนาน หรือซึมซับความสุนทรีย์จากอุปกรณ์ที่ใช้จากการฝึก ดังนั้น ผลงานประติมากรรมเพื่อพัฒนาระบบกล้ามเนื้อให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงได้ถูกออกแบบขึ้นขึ้นให้เกิดความรู้สึกว่าสิ่งที่กำลังฝึกฝน หรือบำบัดอยู่นั้น เสมือนกับเป็นการเล่นผ่านเครื่อง

เล่น มากกว่า รู้สึกว่ากำลังอยู่ในกระบวนการของการบำบัด โดยผู้วิจัยจะออกแบบสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กพิเศษ ในระยะต่อไปจะอยู่ในระยะที่ 2 จะรวบรวมต่อยอดพัฒนาผลงานให้เกิดอัตลักษณ์ของพื้นที่ มีประสิทธิภาพในการบำบัดได้อย่างมีคุณภาพ หลากหลายในเครื่องมือ ซึ่งจะเกิดจากการสังเคราะห์ข้อมูล จากผลการศึกษา การวิจัย จนได้แนวคิดและกระบวนการ ดังภาพ

ภาพที่ 4 : ออกแบบสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กพิเศษ ระยะที่ 2

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพ เป็นพัฒนาความรู้รูปแบบผลงานประติมากรรมบำบัดของผู้วิจัย โดยการต่อยอดพัฒนาจากกิจกรรมบำบัด เครื่องมือสำหรับการบำบัด ซึ่งจะเป็นลักษณะการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภทประติมากรรม ที่จะประกอบด้วยเครื่องมือเป็นชุดกิจกรรมการเล่นกิจกรรมสอดคล้อง และช่วยส่งเสริมหรือบำบัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากกระบวนการทางด้านกิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy) ผสมผสานกับด้านศิลปะ การใช้มูลฐานทางองค์ประกอบศิลป์ (Element of Art) ที่จะเน้นรูปแบบทางศิลปะที่ให้ความสำคัญทางด้านรูปทรง คือ เน้นที่ใช้สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ขนาด จังหวะมากกว่าทางด้านเนื้อหาเรื่องราว

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ควรมีการพัฒนาผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัด ให้เกิดอัตลักษณ์ของพื้นที่
2. ควรมีการพัฒนาผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัด ให้มีความเหมาะสมของเครื่องมือ เกิดคุณค่า และมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการสนับสนุนให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีอุปกรณ์ในการบำบัด
4. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการสร้างสรรค์อุปกรณ์ เพื่อการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษในแต่ละศูนย์การศึกษาพิเศษของแต่ละจังหวัด
5. ควรมีการเร่งเข้าไปดูแลกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษในแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษแต่ละจังหวัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่สามารถใช้ในการบำบัดช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเร่งด่วน
2. การวิจัยต้องมีการลงพื้นที่ให้มากที่สุด เพื่อให้พบเห็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ให้มากขึ้น

3. ต้องมีการศึกษาปัญหาหอบด้าน เพื่อนำไปพัฒนาผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดให้มีอัตลักษณ์ และมีประสิทธิภาพ
4. ต้องมีการเร่งฟื้นฟูพัฒนาการทางด้านร่างกายเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถมีพัฒนาการใช้ชีวิตประจำวันที่ดีขึ้น
5. ต้องมีการดูแลและสนับสนุนในกาพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ
6. ต้องมีการเร่งสนับสนุนผลิตบุคลากรด้านกิจกรรมบำบัด และด้านการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2543). การวิจัยทางศิลปะ. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ตฤณ กิตติการอำพล. (2558). ประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กออทิสติก (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต), สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2549). กิจกรรมบำบัด. สืบค้นจาก <http://www.happyhomeclinic.com/occupationaltherapy.htm>.
- ธนภัทร รุ่งธนาภิรมย์. (2557). ทฤษฎีความงาม. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุชาติ เกาทอง. (2553). การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทัศนศิลป์. ชลบุรี: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2541). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ:บรรณกิจ.
- _____. (2542). การเรียนรู้ระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จำไทยเพรส.
- _____. (2546). วิธีสอนเด็กออทิสติก. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- _____. (2546) . การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ: จำไทยเพรส.
- Ayres, A. J. (1972). *Sensory integration and learning disorders*. Los Angeles: Western Psychological Services.
- _____. (1979). *Sensory integration and the child*. Los Angeles: Western Psychological Service